

KONUT



İstanbul'da 2020 yılında konut satışları bir önceki yıla göre %11,5 arttı.

İstanbul'da 2020 yılında konut satışları bir önceki yıla göre %11,5 artarak 265 bine ulaştı. 2020 yılında en yüksek konut satışının gerçekleştiği ay 39 bin konut satışı ile Temmuz ayı olurken en düşük konut satışının gerçekleştiği ay ise 6 bin konut satışıyla Nisan ayı oldu. İstanbul hariç diğer illerin toplam satış rakamlarına bakıldığında ise konut satışları bir önceki yıla göre %11,1 artarak 1 milyon 234 bine ulaştı.

2020 yılında ikinci el konut satışları bir önceki yıla göre %28,9 arttı, sıfır konut satışları %15,8 azaldı.

2020 yılında İstanbul'da gerçekleşen toplam konut satışlarının %70,7'si ikinci el konut satışında oldu. İkinci el konut satışları bir önceki yıla göre %28,9 artarken, sıfır konut satışları %15,8 azaldı. İstanbul dışında gerçekleşen ikinci el konut satışları ise bir önceki yıla göre %21,8 artarken sıfır konut satışları %6,5 azaldı.

İstanbul'da ipotekli konut satışları 2020 yılında bir önceki yıla göre %86,6 arttı.

İstanbul'da ipotekli konut satışları 2020 yılında bir önceki yıla göre %86,6 arttı. İkinci el ipotekli konutların satışlarında %102,9, sıfır ipotekli konut satışlarında ise %55 artış gerçekleşti.

İstanbul'da 2020 yılında yapılan toplam konut alımları içinde kadınların aldığı pay %29,1 oldu.

2020 yılında toplam konut alım işlemlerinin %56,3'ü erkekler, %29,1'i kadınlar tarafından gerçekleştirirken %2,2'si ortak alım ve %12,4'ü diğer şeklinde gerçekleşti. 2019 yılına göre konut alımı yapan kadınların sayısı %16,3, erkeklerin sayısı %18,3, ortak alımların sayısı %6,9 artarken diğer alımlarda %17,3 azalış gerçekleşti.

Dönem	Toplam Satışlar		İkinci El Konut Satışları		Sıfır Konut Satışları	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2020	265.098	1.499.316	187.313	1.029.576	77.785	469.740
2019	237.675	1.348.729	145.294	837.047	92.381	511.682

Dönem	Toplam İpotekli Satışlar		İkinci El İpotekli Satışlar		Sıfır İpotekli Satışlar	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2020	104.170	573.337	74.755	389.350	29.415	183.987
2019	55.819	332.508	36.840	219.734	18.979	112.774

Dönem	Kadın	Erkek	Ortak*	Diğer**	Toplam
2020	77.209	149.316	5.703	32.870	265.098
2019	66.414	126.170	5.337	39.754	237.675

*Ortak: Bir konutun bir ya da birden fazla kadın ve erkek tarafından ortaklaşa olarak satın alındığını ifade etmektedir.

**Diğer: Kadın, erkek ve ortak satın alanlar dışında kalan diğer (tüzel ve yabancı) konut satışlarını ifade etmektedir.

İlçelere Göre Konut Satışları			
İlçe	2020 (adet)	2019 (adet)	Fark %
Arnavutköy	4.847	3.825	26,7
Ataşehir	7.242	6.059	19,5
Avclar	6.809	6.160	10,5
Bağcılar	5.482	5.015	9,3
Bahçelievler	8.200	6.834	20,0
Bakırköy	3.919	3.821	2,6
Başakşehir	11.453	12.223	-6,3
Bayrampaşa	3.037	2.449	24,0
Beşiktaş	2.234	2.302	-3,0
Beykoz	521	375	38,9
Beylikdüzü	13.645	12.426	9,8
Beyoğlu	2.521	2.192	15,0
Büyükçekmece	7.070	6.018	17,5
Çekmeköy	8.309	6.224	33,5
Esenler	2.692	2.909	-7,5
Esenyurt	36.234	33.194	9,2
Eyüpsultan	5.892	5.125	15,0
Fatih	4.002	3.718	7,6
Gaziosmanpaşa	6.136	5.203	17,9
Güngören	2.738	2.240	22,2
Kadıköy	10.732	10.879	-1,4
Kağıthane	6.579	6.451	2,0
Kartal	10.219	9.013	13,4
Küçükçekmece	7.016	6.870	2,1
Maltepe	8.069	7.052	14,4
Pendik	13.585	12.045	12,8
Sancaktepe	12.143	10.263	18,3
Sarıyer	3.217	3.702	-13,1
Silivri	5.426	4.625	17,3
Sultanbeyli	3.732	2.951	26,5
Sultangazi	6.676	6.020	10,9
Şişli	3.912	4.735	-17,4
Tuzla	6.931	6.626	4,6
Ümraniye	11.667	8.516	37,0
Üsküdar	5.249	4.525	16,0
Zeytinburnu	3.866	3.568	8,4

2020 yılında bir önceki yıla göre sadece altı ilçede konut satışlarında azalış gerçekleşti.

İstanbul'da ilçelere göre konut satışlarına bakıldığında 2020 yılında bir önceki yıla göre sadece 6 ilçede konut satışları azaldı. Azalışın gerçekleştiği ilçeler sırasıyla: %17,4 ile Şişli, %13,1 ile Sarıyer, %7,5 ile Esenler, %6,3 ile Başakşehir, %3 ile Beşiktaş ve %1,4 ile Kadıköy oldu. En yüksek satış Ağustos ayında 4 bin 764 konut satışı ile Esenyurt ilçesinde gerçekleşirken en düşük satış ise Nisan ayında 9 adet konut satışı ile Beykoz ilçesinde gerçekleşti.

2020 yılında İstanbul'da yabancılara yapılan konut satışları %8,1 azaldı.

2020 yılında Türkiye'de yabancılara yapılan toplam konut satışlarının %47'si İstanbul'dan gerçekleşirken konut satışları bir önceki yıla göre %8,1 azaldı. İstanbul'da yabancılara yapılan en yüksek satış 2 bin 458 adet konut satışı ile Ekim ayında gerçekleşirken en düşük satış 374 adet ile Nisan ayında gerçekleşti. Türkiye genelinde ise en yüksek satış 5 bin 269 adet satış ile Eylül ayında gerçekleşti.

Dönem	İstanbul	Türkiye	İstanbul'un Türkiye İçindeki Payı (%)	Toplam İstanbul Satışları İçindeki Payı (%)
2020	19.175	40.812	47,0	7,2
2019	20.857	45.483	45,9	8,8

Kasım ayında ortalama konut fiyatı bir önceki yılın aynı dönemine göre İstanbul'da %30,5, Türkiye genelinde ise %32,1 arttı.

İstanbul'da Kasım ayında ortalama konut m² fiyatları bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak %30,5. Ekim ayına göre ise %3,2 artarak 6 bin 388 TL olarak gerçekleşti. Kasım ayında Türkiye genelinde de ortalama konut m² fiyatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %32,1 artarak 3 bin 813 TL olarak gerçekleşti.

Metodoloji: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.



2020 yılında İstanbul'a gelen yabancı turist sayısı %66,4 azaldı.

2020 yılında İstanbul'a gelen turist sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %66,4 azalarak 5 milyona geriledi. 2019 yılına bakıldığında ise ilk 5 ayda gelen turist sayısı 5 milyon 415 bin olarak gerçekleşti. Aynı dönemde Türkiye'ye gelen toplam turist sayısı ise bir önceki yıla göre %71,7 azalarak 12 milyon 734 bine geriledi. 2020 yılında İstanbul'un Türkiye içindeki payı artarak %39,3'e yükseldi.

Dönem	İstanbul (kişi)	Türkiye (kişi)	İstanbul'un Payı (%)
2020	5.001.981	12.734.213	39,3
2019	14.906.663	45.058.286	33,1

2020 yılında İstanbul'a en çok turist Rusya Federasyonu'ndan geldi.

2020 yılında İstanbul'a en çok turistin geldiği ülke 421 bin ile Rusya Federasyonu oldu. Rusya Federasyonu'nu sırasıyla 375 bin ile Almanya, 227 bin ile Fransa, 202 bin ile İngiltere ve 174 bin ile İran takip etti. 2019 yılına göre Rusya Federasyonu'ndan gelen turist sayısı %41,6. Almanya'dan gelen turist sayısı ise %63,4 azaldı.

Dönem	Hava Yolu	Deniz Yolu
2020	4.973.724	28.257
2019	14.860.126	46.537

2020 yılında İstanbul'a yabancı ziyaretçilerin %99,4'ü hava yolu ile geldi.

2020 yılında İstanbul'a hava yolu ile gelen yabancı ziyaretçi sayısı 4 milyon 974 bin kişi olurken deniz yolu üzerinden gelen ziyaretçi sayısı 28 bin oldu. Bir önceki yılın aynı dönemine göre bakıldığında hava yolu ile gelen ziyaretçi sayısı %66,5, deniz yolu ile gelen yabancı ziyaretçi sayısı %39,3 azaldı.

Dönem	Tesise Geliş Sayısı	Tesislerde Geceleme Süresi
2020	6.393.261	13.923.031
2019	14.143.640	32.188.888

2020 yılında konaklama tesislerine gelen yabancı turist oranı %53'e geriledi.

İstanbul'da konaklama tesislerine gelen yerli turist sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre %54,8 azalarak 6 milyon 393 bine geriledi. 2019 yılında İstanbul'da konaklayanların %66,6'sını yabancı turist oluştururken, 2020 yılının aynı döneminde bu oran %53'e geriledi. Toplam geceleme süresine bakıldığında ise 2020 yılında geceleme süresi bir önceki yıla göre %56,7 azalarak 13 milyon 923 bine geriledi.

İstanbul'da 2020 yılında konaklama tesisi doluluk oranı %24,2'ye geriledi.

Konaklama Tesisleri Doluluk Oranı (%)			
Dönem	Yabancı	Yerli	Toplam
2020	14,5	9,7	24,2
2019	43,6	16,1	59,7

İstanbul'da 2019 yılında gerçekleşen ortalama konaklama tesisleri doluluk oranı %59,7 iken 2020 yılında doluluk oranı %24,2'ye geriledi. 2019'da doluluğun %43,6'sını yabancı, %16,1'ini yerli ziyaretçiler oluştururken 2020 yılında %14,5'ini yabancı, %9,7'sini yerli ziyaretçiler oluşturdu.

2020 yılında hava yolu ile gelen-giden yolcu sayısı 40 milyona geriledi

2019 yılında İstanbul'a gelen-giden yolcu sayısı 103 milyonu aşarken 2020 yılında 40 milyona geriledi. 2019 yılında iç hatlar yolcu sayısı %37'sini, dış hatlar yolcu sayısı %63'ünü oluştururken 2020 yılında dış hatlar yolcu sayısının payı azalarak %47,3'e geriledi.

Metodoloji: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Devlet Hava Meydanları verileri derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.



2020 yıl sonu itibarıyla İstanbul'da bireysel kredi kartı harcamaları bir önceki yıla göre %20, Türkiye genelinde ise %23 arttı.

Türkiye'deki toplam bireysel kredi kartı harcamalarının %33'ünün gerçekleştiği İstanbul'da 2020 yıl sonu itibarıyla bakıldığında bir önceki yıla göre bireysel kredi kartı harcamaları %20 arttı. Aynı dönemde Türkiye'de toplam bireysel kredi kartı harcamaları ise %23 arttı.

Dönem	İstanbul	Türkiye	İstanbul'un Payı (%)
Aralık 2020	47.919.012	144.730.590	33,1
Aralık 2019	39.974.808	117.895.743	33,9

İstanbul'da 2020 yıl sonu itibarıyla kredi kullanımı %33, takipteki alacaklar ise %10 arttı.

İstanbul'da 2020 yılında kredi kullanımı bir önceki yıla göre %33, tahsil edilemeyip takibe düşen krediler ise %10 arttı. Takipteki alacakların nakdi kredilere oranı 2020 yılında %4,8'e gerilerken kişi başına düşen nakdi kredi ise bir önceki yıla göre %30 artarak 90 bin 322 TL'ye yükseldi. Türkiye genelinde ise kredi kullanımı 2020 yılında bir önceki yıla göre %33 artarken takipteki alacaklar aynı seviyede gerçekleşti

Dönem	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar	Takipteki Alacaklar Nakdi Krediler (%)
Aralık 2020	1.468.721.859	1.401.732.023	66.989.836	4,8
Aralık 2019	1.104.902.913	1.044.263.675	60.639.238	5,8

İstanbul'da tasarruf mevduatı miktarı 2020'de bir önceki yıla göre %28, altın mevduatı ise %106 arttı.

2019 yıl sonu itibarıyla 615 milyar TL olan tasarruf mevduatı, 2020 yılının aynı döneminde %28 artarak 787 milyar TL'yi geçti. toplam mevduat içerisindeki döviz cinsinden mevduatın payı %59 oldu. Toplam nakdi kredilerin tasarruf mevduatına oranı %187'ye yükseldi. Kişi başına düşen tasarruf mevduat miktarı 2020'de %24 artarak 50 bin 713 TL oldu. Toplam altın mevduatında ise bir önceki yılın aynı döneminde 90 ton altın karşılığı mevduat mevcutken, 2020 sonu itibarıyla bankalarda tutulan değer 186 ton altına yükseldi.

İhtiyaç kredileri bir önceki yıla göre %49 arttı.

İstanbul'da 2020 yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre bakıldığında ihtiyaç kredileri %49 arttı. Aynı dönemde taşıt kredileri %69, konut kredileri ise %38 arttı. Türkiye genelinde ise bir önceki yıla göre ihtiyaç kredileri %48, taşıt kredileri %67, konut kredileri ise %40 arttı.

Altın Mevduatı (Bin TL) - İstanbul

Dönem	Altın Mevduatı- Gerçek Kişi	Altın Mevduatı- Tüzel Kişi	Toplam Altın Mevduatı
Aralık 2020	79.626.735	6.467.968	86.094.703
Aralık 2019	79.626.735	1.966.769	25.329.039

Tekstil ve tekstil ürünleri sektörlerinde kredi kullanımı bir önceki yıla göre %38 arttı.

İstanbul'da sektörel krediler açısından bakıldığında inşaat sektörü 2020'de en yüksek miktarda kredi kullanılan sektör olurken, oransal olarak en yüksek artış %38 ile tekstil ve tekstil ürünleri ve %37,5 ile finansal kuruluşlarda gerçekleşti. Aynı dönemde takibe düşen denizcilik sektörü kredileri %79 artarken takibe düşen inşaat sektörü kredileri ise %35 arttı. Finansal kuruluşların takibe düşen kredileri ise bir önceki yıl sonuna göre %9,3, tekstil ve tekstil ürünleri sektöründe ise takibe düşen krediler %7,5 azaldı.

Dönem	Taşıt Kredisi	Konut Kredisi	Kredili Mevduat Hesabı	Diğer Tüketici Kredileri
Aralık 2020	4.189.870	80.450.767	4.858.940	80.416.190
Aralık 2019	2.483.331	58.317.397	4.057.168	53.897.379

Metodoloji: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Türkiye Bankalar Birliği (TBB) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası veri sisteminde yayınlanan veriler doğrultusunda gram altın ortalama alış fiyatı Aralık 2019 sonu itibarıyla 280 TL, Aralık 2020 sonu itibarıyla 463 TL olarak ele alınmıştır.

DIŞ TİCARET



2020 yılında İstanbul'da dış ticaret açığı 44 milyar dolara yükseldi.

2020 yılında İstanbul'da ihracatın bir önceki yıla göre %6,8 azalması ve ithalatın %16,1 artmasıyla dış ticaret açığı 44 milyar 83 milyon dolara yükseldi. 2020 yılında İstanbul'da 82 milyar 748 milyon dolar ihracat, 126 milyar 831 milyon dolar ithalat gerçekleşti. İstanbul dışında kalan diğer illerin toplamında ise dış ticaret açığı İstanbul'un aksine bir önceki yıla göre azalarak 5 milyar 831 milyon dolara geriledi. 2020 yılında İstanbul'un toplam ihracat içindeki payı bir önceki yıla göre azalarak %48,8, toplam ithalat içindeki payı ise artarak %57,8 olarak gerçekleşti.

	Aralık 2020	Aralık 2019
İhracat	82.748.194.197	88.827.639.699
İthalat	126.831.498.345	109.280.925.933
Dış Ticaret Hacmi	209.579.692.542	198.108.565.632
Dış Ticaret Açığı	-44.083.304.148	-20.453.286.234

Avrupa Birliği ülkelerinde hem ithalatta hem de ihracatta 2020 yılında Almanya ilk sırada yer aldı.

İstanbul'da 2020 yılında Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracat bir önceki yıla göre %9,1 azalırken ithalat %12,9 arttı. 2020 yılında Avrupa Birliği ülkelerine toplamda 35 milyar 325 milyon dolar ihracat yapılırken 46 milyar 661 milyon dolarlık ithalat gerçekleşti. Bu ülkeler arasında Almanya hem ihracatta hem de ithalatta ilk sırada yer aldı.

2020 yılında İstanbul'da bir önceki yıla göre Arap ülkelerinden yapılan ithalat %53,1 arttı.

Arap ülkelerine yapılan ihracat 2020 yılında bir önceki yıla göre %1,7 azalarak 15 milyar 103 milyon dolar olarak gerçekleşirken ithalat %53,1 artarak 13 milyar 624 milyon dolara yükseldi. Bu ülkeler arasında Irak %51,7'lik ithalat payı ile ilk sırada yer alırken %20,5'lik pay ile Birleşik Arap Emirlikleri ikinci sırada yer aldı.

2020 yılında İstanbul'da en fazla ithalat 15 milyar 149 milyon dolar ile Çin'den gerçekleşti.

İstanbul'da 2020 yılında en fazla ithalat 15 milyar 149 milyon dolar ile Çin'den gerçekleşti. Çin'i 14 milyar 339 milyon dolar ile Almanya, 7 milyar 316 milyon dolar ile İsviçre, 7 milyar 83 milyon dolar ile Rusya Federasyonu takip etti. İhracatta ise 7 milyar 631 milyon dolar ile Almanya ilk sırada yer alırken Almanya'yı 7 milyar 108 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 4 milyar 265 milyon dolar ile Fransa ve 3 milyar 999 milyon dolar ile Amerika Birleşik Devletleri takip etti.

2020 yılında İstanbul'da ithalatta değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin imalatının payı arttı, rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatının payı azaldı.

2020 yılında İstanbul'da değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin ithalat payı %21,4'e yükselerek ilk sırada yer aldı. Rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatında yapılan ithalat payı ise %4,4'e geriledi. İmalat sektöründe gerçekleşen ithalat, Eurostat

tarafından kullanılan kümeleme yöntemi olan teknolojik yoğunluğuna göre sınıflandırıldığında ise 2020 yılında bir önceki yıla göre yüksek teknoloji ürünlerin ithalatında %10,3, orta-yüksek teknoloji ürünlerde %19,1, orta-düşük teknoloji ürünlerin ithalatında ise %30,9 artış gerçekleşirken sadece düşük teknoloji ürünlerin ithalatında %16,7 azalış gerçekleştiği görüldü.*

Toplam İhracat	2020	2019	Fark (%)
Almanya	7.630.940.319	8.110.166.141	-5,9
Birleşik Krallık	7.108.287.010	7.152.752.040	-0,6
Fransa	4.265.241.307	4.517.006.897	-5,6
ABD	3.998.933.882	3.058.682.512	30,7
İtalya	3.685.804.222	4.399.963.860	-16,2
Çin	15.149.311.116	12.302.107.118	23,1
Almanya	14.339.413.737	11.777.062.652	21,8
İsviçre	7.316.237.585	2.952.384.720	147,8
Rusya Federasyonu	7.083.012.961	7.492.489.990	-5,5
Irak	7.046.746.818	2.321.732.138	203,5

2020 yılında İstanbul'dan gerçekleşen ihracatta ise hem motorlu kara taşıtları imalatının payı hem de giyim eşyalarının imalat payı azaldı.

2020 yılında İstanbul'dan gerçekleşen ihracata bakıldığında ise en fazla ihracat 10 milyar 488 milyon dolar olarak motorlu kara taşıtlarının imalatından gerçekleşti. İhracatta bu sektörü sırasıyla 8 milyar 825 milyon dolar ile kürk hariç giyim eşyası imalatı, 5 milyar 675 milyon dolar ile ana demir ve çelik imalatı takip etti.

İstanbul'da 2020 yılında bir önceki yıla göre gayrimenkul sektöründe kapanan firma sayısı %81,8 arttı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği kayıtlarına göre 2020 yılında İstanbul'da kapanan şirket sayısı bir önceki yıla göre %38,4, İstanbul dışında kalan illerin toplamında ise %9 arttı. İstanbul'da bir önceki yıla göre gayrimenkul sektöründe kapanan firma sayısı %81,8, ulaştırma ve depolama sektöründe %68,2, konaklama ve yiyecek hizmeti sektöründe ise %52,4 arttı. 2020 yılında kurulan yabancı sermayeli şirket sayısı ise bir önceki yıla göre %17,8 azalarak 6 bin 586'ya geriledi. İstanbul'da yabancı sermaye ile kurulan şirketlerin %9,3'ünü İran, %3,9'unu Suriye ve %3,2'sini Ürdün uyruklu kişiler oluşturdu.

Metodoloji: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Ticaret Bakanlığı verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Bültende kullanılan dış ticaret istatistikleri Genel Ticaret Sistemi temel alınarak hazırlanmıştır. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

**Eurostat. Glossary: High-tech classification of manufacturing industries https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:High-tech_classification_of_manufacturing_industries adresinden alındı.*

GAYRİSAFİ YURT İÇİ HASILADA İSTANBUL



2019 yılında Gayrisafî Yurt İçi Hasılda (GSYH) İstanbul'un payı %30,7 oldu.

İstanbul'da 2019 yılında Gayrisafî Yurt İçi Hasıla (GSYH), bir önceki yıla göre %14,7 artarak 1 trilyon 327 milyar 452 milyon TL olarak gerçekleşti. 2019 yılında GSYH'de İstanbul'un payı %30,7 oldu. Dolar bazlı GSYH ise bir önceki yıla göre %2,7 azalarak 233 milyar 873 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2004 yılından beri gerçekleşen GSYH'ye bakıldığında en yüksek değer 2013'te 292 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Yıllar itibarıyla İstanbul'da gerçekleşen GSYH'ye bakıldığında; 2013 yılında bir önceki yıla göre %10,7 artarak 292 milyar dolar ile en yüksek seviyede gerçekleşti. 2013-2019 yılları arasında her yıl dolar bazlı GSYH azalarak 2019'da en düşük değer olan 233 milyar dolara geriledi. 2004-2013 yılları arasında gerçekleşen dolar bazlı GSHY'ye bakıldığında ise her yıl artarken sadece 2009 yılında %16,5 azalış gerçekleşti.

Dönem	İstanbul	Türkiye	İstanbul'un Payı (%)
2019	233,87	761,14	30,73
2018	240,24	780,09	30,80
2017	266,73	858,32	31,08
2016	268,36	868,58	30,90
2015	267,15	863,53	30,94
2014	288,41	938,38	30,73
2013	292,48	958,00	30,53
2012	264,10	880,16	30,01
2011	247,37	839,25	29,48
2010	226,41	776,38	29,16
2009	193,68	648,94	29,85
2008	232,05	773,72	29,99
2007	204,71	680,42	30,09
2006	165,72	554,70	29,88
2005	150,95	506,15	29,82
2004	122,50	408,80	29,96

İstanbul'da kişi başına düşen GSYH 2019 yılında 86 bin 798 TL olarak gerçekleşti.

2019 yılında İstanbul'da kişi başına düşen GSYH 86 bin 798 TL olarak gerçekleşti. Türk lirası cinsinden bakıldığında kişi başına GSYH bir önceki yıla göre %12,9 arttı. Aynı dönemde Türkiye genelinde kişi başına düşen GSYH bir önceki yıla göre %13,3 artarak 52 bin 316 TL'ye ulaştı.

Dolar bazlı kişi başına düşen GSYH ise 15 bin 285 dolar olarak gerçekleşerek 2009 seviyesine geriledi.

2019 yılında dolar bazlı kişi başına düşen GSYH ise bir önceki yıla göre %6,3 azalarak 15 bin 285 dolara geriledi. Bu seviyesiyle 2009 değerine gerileyen kişi başına GSYH Türkiye genelinde de bir önceki yıla göre %5,9 azalarak 9 bin 213 dolar olarak gerçekleşti. 2004 yılından itibaren yıllık olarak kişi başına düşen GSYH incelendiğinde ise en yüksek değere 12 bin 582 dolar ile 2013 yılında ulaştığı görüldü.

Dönem	İstanbul	Türkiye
2019	15.285	9.213
2018	16.313	9.792
2017	17.897	10.696
2016	18.232	10.964
2015	18.478	11.085
2014	20.883	12.178
2013	20.883	12.582
2012	19.168	11.675
2011	18.377	11.289
2010	17.326	10.629
2009	15.185	9.044
2008	18.582	11.018
2007	16.489	9.735
2006	13.482	7.971
2005	12.524	7.376
2004	10.332	6.021

2019 yılında İstanbul'daki GSYH içinde en yüksek payı hizmet sektörü aldı.

İstanbul'da 2019 yılı sektörel bazlı GSYH incelendiğinde %32,1'lik pay ile hizmet sektörü birinci sırada yer aldı. Aynı dönemde sanayi sektörünün payı %17,1, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetlerin payı %8, gayrimenkul faaliyetlerinin payı %6,5 ve inşaat sektörünün payı %6,3 oldu. Toplam bilgi ve iletişim faaliyet kolundaki GSYH'de İstanbul'un payı %65,4 oldu. Sektör bazlı GSYH'ye baktığımızda 2019 yılında Türkiye geneli toplam bilgi ve iletişim alanındaki GSYH'deki İstanbul'un payı %65,4 oldu. Aynı dönemde toplam finans ve sigorta faaliyetleri alanındaki GSYH'de ise İstanbul'un payı %58,2 oldu. Tüm sektörlerde İstanbul ilk sırada yer alırken sadece %0,5'lik pay ile tarım, ormancılık ve balıkçılıkta, %26,8'lik pay ile de diğer hizmet faaliyetlerinde^[i] ilk sırada yer alamadı. Tarım, ormancılık ve balıkçılıkta %6,1'lik pay ile Konya, diğer hizmetlerde ise %29,2 ile Ankara ilk sırada yer aldı.

2019 yılında inşaat sektöründe GSYH %11,3 daraldı.

2019 yılında İstanbul'da sektörel bazlı GSYH endeksine bakıldığında inşaat sektörü ve diğer hizmetler hariç tüm sektörlerde artış gerçekleşti. İnşaat sektöründe %11,3, diğer hizmetlerde ise %5,3 daralma gerçekleşirken finans ve sigorta faaliyetlerinde %11,3, bilgi ve iletişim sektöründe %6,4 ve kamu yönetimi ve savunma, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde ise %4,6 artış gerçekleşti.

Metodoloji: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

[i] Diğer hizmet faaliyetleri: Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor, hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri; hane halkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış mal ve üretim faaliyetleri ve uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri.

ULAŞIM



Toplu taşımada yolculuk sayısında %20,8'lik azalış oldu.

İstanbul'da Aralık ayında toplu taşımada, Kasım ayına göre toplam yolculuk sayısında %20,8'lik bir azalış meydana gelirken bu oran günlük ortalama yolculuk sayısında %23,3 oranında azalış olarak gerçekleşti.

Tarih	Toplam Yolculuk Sayısı	Ortalama Günlük Yolculuk Sayısı
01 - 30 Kasım 2020	103.358.561	3.445.285
01 - 31 Aralık 2020	81.905.175	2.642.102
Aralık Ayı Değişim (Kasım) %	-20,8%	-23,3%

Aralık ayında en fazla otobüs kullanıldı.

2020 Aralık ayı için akıllı bilet bindilerinin yüzde 46,8'i lastik tekerlekli toplu taşımayı, yüzde 30,5'i metro-tramvayı, yüzde 13,9'u Metrobüs'ü, yüzde 6,3'ü Marmaray'ı ve yüzde 2,5'i ise deniz yolunu tercih etti.

	Aralık	
	Hafta İçi	Hafta Sonu
Deniz Yolu	1.950.260	63.339
Marmaray	4.978.053	166.543
Metrobüs	10.886.161	489.798
Metro-Tramvay	23.995.493	1.007.212
Otobüs	36.360.028	2.008.288
Toplam	78.169.995	3.735.180

Engelli vatandaşların yolculuk oranı %15,0 oranında azaldı.

Aralık ayında Kasım ayına göre tüm yolcu kategorilerinde azalış meydana geldi. Vatandaş ve Öğrenci geçişlerinde %13,9 ve %29,9 oranında azalış meydana gelirken, 60 Yaş Üstü ve Engelli vatandaş yolculuklarında %45,7 ve %15,0 oranlarında azalış gerçekleşti.

Aylar	Kasım	Aralık	Kasım Ayı Değişim (Ekim)
Vatandaş	61.948.618	53.336.142	-13,9%
Öğrenci	32.622.821	22.881.528	-29,9%
60 Yaş Üstü	5.806.850	3.155.205	-45,7%
Engelli	2.980.272	2.532.300	-15,0%
Genel Toplam	103.358.561	81.905.175	-20,8%

Hafta sonu yolculuk sayılarında %84'lük azalış oldu.

Aralık ayında Kasım ayına göre kısıtlamaların etkisi ile hafta sonu yolculuklarında %84 oranında azalış meydana gelirken, hafta içi yolculuklarında %3 oranında azalış meydana geldi.

	Gün	Kasım	Aralık	Aralık Ayı Değişim (Kasım)
Hafta İçi	Pazartesi	19.392.277	14.186.566	-27%
	Salı	15.626.901	16.567.278	6%
	Çarşamba	15.049.731	16.679.976	11%
	Perşembe	15.088.606	16.638.384	10%
	Cuma	15.366.295	14.097.791	-8%
	Toplam	80.523.810	78.169.995	-3%
Hafta Sonu	Cumartesi	11.807.924	2.250.728	-81%
	Pazar	11.026.827	1.484.452	-87%
	Toplam	22.834.751	3.735.180	-84%
Genel Toplam		103.358.561	81.905.175	-21%

Aralık ayında hafta içi yaka geçişi yapan araç sayısı günlük ortalama 423.058 olarak gerçekleşti. Aralık ayında yaka geçişinin en yoğun olduğu gün 460.950 araç ile 30 Aralık Çarşamba oldu.

Aralık ayında en yoğun yaka geçişi 30 Aralık Çarşamba günü gerçekleşti ve dağılım %37,0 15 Temmuz, %44,9 FSM, %7,8 YSS ve %10,3 Avrasya Tüneli şeklinde oluştu.

Yaka geçişinin en yoğun olduğu saatler 12.00 ve 13.00 saatleri arası oldu.

Aralık ayında yaka geçişinin en yoğun olduğu saatler 12.00 ve 13.00 saatleri arası olurken, yoğunluğun en az olduğu saatler ise 03.00 ve 04.00 saatleri oldu.

İSTİHDAM



Ekim ayında İstanbul'da İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilenlerin sayısı bir önceki aya göre %65 artarken Türkiye genelinde %8,6 azaldı.

2020 yılı Ekim ayında İstanbul'da İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilenlerin sayısı bir önceki aylara göre toparlamaya başlamasına rağmen bir önceki yılın seviyesine yetişemedi. İşe yerleştirilenlerin sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %73,1 azalırken bir önceki aya göre %65 artarak 8 bin 895 oldu. Türkiye genelinde ise Ekim ayında işe yerleştirilenlerin sayısı hem bir önceki yılın aynı döneminin hem de Eylül ayı seviyesinin altında kalarak 82 bin 295 oldu. Ekim ayında İstanbul'da işe yerleştirilenlerin %40,1'ini kadınlar oluştururken, Türkiye'de %32,2'sini kadınlar oluşturdu.

İlk 9 ayda İstanbul'da 333 bin kişi işsizlik ödeneğine başvurdu.

İstanbul'da ilk 9 ayda 333 bin kişi işsizlik ödeneğine başvurdu. Türkiye'deki işsizlik ödeneği başvurularının bu dönemde %27,3'ünün gerçekleştiği İstanbul'da, 2019 yılının aynı dönemine göre başvuruların sayısı %16,9 azaldı. Eylül ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre başvurular %49,1 azalarak 20 bin kişiye geriledi. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise ilk dokuz ayda %43,4 azalarak 128 bine, Eylül ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %62,4 azalarak 8 bin 796 kişiye geriledi.

Eylül ayında İstanbul'da aktif sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre %4,4, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,3 arttı.

2020 Eylül dönemi itibarıyla İstanbul'da aktif sigortalı çalışan sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,3, Ağustos ayına göre %4,4 artarak 5,5 milyona ulaştı. Bir önceki yıla göre İstanbul'da en yüksek artış %5,6 ile 4B kapsamındaki aktif sigortalıların sayısında gerçekleşti. Aynı dönemde 4A kapsamındaki aktif sigortalı sayısında %5,5, 4C kapsamındaki aktif sigortalı sayısında ise %1,3 artış gerçekleşti. Eylül ayında Türkiye genelinde aktif sigortalı çalışan sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,5, Ağustos ayına göre %4,9 arttı.

İstanbul'da son bir yılda ortalama günlük kazanç %17 arttı.

Eylül 2020 verilerine göre İstanbul'da hem kadınların hem de erkeklerin ortalama günlük kazancı bir önceki yılın aynı dönemine göre %17 arttı. Bu dönemde kadınların ortalama günlük kazancı 174 TL olarak belirlenirken erkeklerin 181 TL olarak belirlendi. Aynı dönemde kamu kurumlarında çalışanların ortalama günlük kazancı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %9 artarak 212 TL oldu.

	İstanbul			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
Ekim 2020	3.570	5.325	8.895	26.498	55.797	82.295
Eylül 2020	2.048	3.342	5.390	29.567	60.508	90.075
Ağustos 2020	2.188	2.857	5.045	22.853	51.642	74.495
Ekim 2019	12.785	20.343	33.128	47.490	95.913	143.403
Eylül 2019	12.470	21.431	33.901	61.650	119.620	181.270
Ağustos 2019	8.567	13.747	22.314	34.927	68.332	103.259

	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı		İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı	
Eylül 2020		20.790		8.796
Ağustos 2020		18.686		8.016
Eylül 2019		40.866		23.386
Ağustos 2019		32.925		18.567

	4A		4B		4C		Toplam	
Eylül 2020	4.589.592	591.880	350.309	5.531.781				
Ağustos 2020	4.361.321	586.278	351.995	5.299.594				
Eylül 2019	4.348.916	560.723	345.907	5.255.546				
Ağustos 2019	4.170.257	558.386	348.209	5.076.852				

İstanbul'daki iş yerlerinin %64,2'sini 3 ve daha az kişi istihdam eden iş yerleri oluşturuyor.

Türkiye'deki toplam işyerlerinin %28,2'sinin faaliyet gösterdiği İstanbul'da Eylül ayında toplam iş yeri sayısı 544 bine ulaştı. İş yerlerinin %64,2'sini 3 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri oluştururken bu işyerlerinde istihdam edilen kişilerin sayısı toplam istihdamın %13,5'ini oluşturdu. En yüksek istihdamı ise 10-19 kişinin çalıştığı işyerleri oluşturdu. Bu büyüklüğe sahip işyerlerinde çalışanların sayısı toplam istihdamın %12,5'ini oluşturdu. Ayrıca İstanbul'da 1.000 ve üzerinde kişi istihdam eden iş yerlerinin sayısı ise geçen yıla göre artarak 155 oldu.

Metodoloji: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.



İstanbul'da Kasım ayında 47 milyar TL vergi tahsil edildi.

İstanbul'da 2019 yılının Ocak-Kasım dönemleri arasında 302 milyar TL merkezi bütçe geliri tahsil edilmişken 2020 yılının aynı döneminde %23,5 artarak 373 milyar TL tahsilat gerçekleşti. İstanbul'dan tahsil edilen vergi gelirleri ise aynı dönemde %25,3 artarak 350 milyar TL oldu. Kasım ayında gerçekleşen vergi gelirleri tahsilatı ise İstanbul'da bir önceki yılın aynı dönemine göre %42 artarak 47 milyar TL oldu.

	İstanbul		Merkezi Yönetim	
	2020	2019	2020	2019
Kasım	47.431.716	33.409.329	99.248.174	73.363.289
Ekim	35.108.476	24.487.352	76.615.274	54.586.149
Eylül	30.666.441	23.656.909	22.853	68.311.271

Dâhilde alınan Katma Değer Vergisi (KDV) geliri Kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %137,6 arttı.

2020 yılının Ocak-Kasım dönemleri arasında İstanbul'da gerçekleşen gelir vergisi tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,5 azalırken kurumlar vergisi tahsilatı %46,8 arttı. Bu dönemde gelir vergisi tahsilatı 74 milyar TL, kurumlar vergisi tahsilatı 58 milyar TL olarak gerçekleşti. Dâhilde alınan Katma Değer Vergisi (KDV) ise Ocak-Kasım dönemleri arasında bir önceki yılın aynı dönemine göre %27,3 artarken Kasım ayındaki değişime bakıldığında bir önceki yılın aynı ayına göre %137,6 artış gerçekleştiği görüldü.

Kasım ayında İstanbul'da 9,8 milyar TL özel tüketim vergisi (ÖTV) tahsilatı gerçekleşti.

İstanbul'da 2020 yılının Ocak-Kasım dönemleri arasında özel tüketim vergisinin genel bütçe gelirleri içindeki payı %22,4, vergi gelirleri içindeki payı ise %23,8 oldu. Özel tüketim vergisi (ÖTV) tahsilatı bu dönemde bir önceki yıla göre %51,6 arttı. Kasım ayında ise ÖTV tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %68,4 artarak 9,8 milyar TL olarak gerçekleşti.

Kasım ayında özel tüketim vergisi (ÖTV) tahsilatının %33,3'ü motorlu taşıtlardan gerçekleşti.

Ocak-Kasım dönemleri arasında İstanbul'da petrol ve doğalgaz ürünlerinden tahsil edilen ÖTV geliri 2019 yılına göre %19,6 artarken motorlu taşıtlardan tahsil edilen vergi geliri %251,9 arttı.

Aynı dönemde alkollü içkilerden tahsil edilen vergi geliri %6,9, tütün mamullerinde %39 arttı. Kasım ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre petrol ve doğalgaz ürünlerinden tahsil edilen özel tüketim vergileri %10,7 artarken motorlu taşıtlardan tahsil edilen özel tüketim vergileri %270,3 arttı.

İstanbul'da Ocak-Kasım 2020 döneminde 3,3 milyar TL idari para cezası tahsil edildi.

2020 yılı Ocak- Kasım dönemleri arasında tahsil edilen para cezalarının %41,5'i İstanbul'dan gerçekleşti. Para cezalarının tahsilatı bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %37,3 artarken en yüksek artış %103,1 ile idari para cezalarında gerçekleşti. Kasım ayında ise İstanbul'da 706 milyon TL para cezası tahsil edilirken tahsilatın %80,9'u idari para cezalarından oldu.

Kasım ayı itibarıyla İstanbul'da gelir vergisi faal mükellef sayısı 542 bini aştı.

Kasım ayı itibarıyla İstanbul'da gelir vergisi faal mükellef sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,2, gelir stopaj vergisi faal mükellef sayısı %10,6, kurumlar vergisi mükellef sayısı %8,2 ve katma değer vergisi (KDV) mükellef sayısı %7,1 arttı.

Metodoloji: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

Gelir Stopaj Mükellefi: Gelir ya da kurumlar vergisine bağlı olan bir kazanç tutarının kanunlarla belirlenmiş çerçevede ve oranda kesintisinin yapılarak, iş yapan kişinin adına işveren ya da vergi tevkifatından sorumlu kişilerdir.

Kurumlar Vergisi Mükellefi: Kurumlar Vergisi Kanunu'nun birinci maddesine göre; sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler, iş ortaklıkları kurumlar vergisi mükellefidir.

Katma Değer Vergisi (KDV): Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler, her türlü mal ve hizmet ithalatı, diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabidir. Kanunda belirtilen bazı istisnalar olmakla beraber KDV'ye tabi mal tesliminde ve/veya hizmet ifasında bulunanlar KDV mükellefidir.

Metodoloji: Aralık 2020 İstanbul Ulaşım Bülteni, TUHİM (Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü), BELBİM ve İBB Ulaşım Yönetim Merkezi verileri kullanılarak hazırlandı.

	Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	Motorlu Taşıtlar	Alkollü İçkiler	Tütün Mamulleri	Kolalı Gazozlar	Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar
Kasım 2020	3.051.717	3.256.066	869.255	1.370.674	118.830	1.114.934
Ekim 2020	3.195.313	3.216.443	802.128	1.415.573	103.531	1.165.483
Eylül 2020	3.298.620	2.485.141	1.066.527	1.288.479	134.623	1.143.390
Kasım 2019	2.756.432	879.188	676.502	485.771	78.789	932.133
Ekim 2019	2.853.022	800.324	729.856	302.671	78.547	733.750
Eylül 2019	2.960.740	620.524	908.283	1.565.503	96.228	549.336